

ANT. 'Ο ἴδιος ὁ Φιεραμόντης!

ΓΟΝ. Καὶ μᾶς θέλεις
βοηθοῦς του;

ANT. (ἱκετευτικά.)

Λενοάλη, Γοντοῖνε,
δὲ σᾶς ζητῶ νὰ γίνετε προδότες,
τὸ δικίον μου ἀπαιτῶ! Μοῦ ἔχουν ἀρπάξει
ἀπ' τὸ βασίλειον τὸ μισό, κ' ἐγὼ 'μαι
θεριὸ δίχως φωλιά, κ' ἔχω σκισμένο
τὸ στήθος, καὶ τὸ στόμα μου πικρὸ 'ναι.
Σᾶς λέγω, νὰ σκοτώσουμε εἶναι ἀνάγκη
καὶ ἀνάγκη θᾶναι ἀκόμα... Μὴ μιλάτε.

(Ἔχει τεντώσει ἐμπρὸς τὸ λαιμό, γιὰ
νάκούσῃ καλῆτερα, ζυγώνοντας σιγά-
σὶν ἄλικη κορτίνα. Μ' ἓνα πῆδημα,
βγαίνει ὅξω ἀπὸ τὴν αἵθουσα, καὶ ἀ-
κούεται ἡ φωνὴ του ὠργισμένη.)

'Α! σ' ἔπιασα! Κρυφάκουγες!

'Η φωνὴ τῆς Βραγγιάνας. Βοήθεια!

ANT. Τοῦ κάκου!

(Σέρνει μὲ μανία μέσα στὴ σκηνὴ τὴ
ΒΡΑΓΓΙΑΝΑ, ποὺ παλαίβει νὰ τοῦ ξε-
φύγῃ.)

ΒΡΑΓ. Μή! Γλυτώστε με, τρεχάτε!

ANT. Δὲ μοῦ ξεφεύγεις, ὄχι! Μὴ φωνάζῃς!
Σώπα, ἡ σοῦ δένω τὸ στόμα μὲ τοῦτο
τὸ δέμα τῷ μαλλιῷ σου! καὶ σοῦ φράζω
ταῦτιά ποὺ πάρα-ἀκοῦνε, καὶ ἀγρυπνοῦνε
σὰν τοῦ λαγωνικοῦ γιὰ τὸ κυνήγι!
Τ' ἤρθες; τί θέλεις; δοῦλα τῆς Ἰζόλδης;
Μοῦ εἴσουν χωμένη, γιὰ νὰ κλέψῃς λόγια
κ' ὕστερα νὰ τὰ φέρῃς ἀλλαγμένα
στὴν ὁμορφὴ κυρὰ καὶ στὸν ἱππότη;

ΒΡΑΓ. Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ σκαθῶ γὰκούσω!

Φέγγουν οἱ στόχασμοί σου!

ANT. Μὲ συμπόνια;

ΒΡΑΓ. Μ' ἔχτρα καὶ μίσος!

ANT. Λάθος ἔχεις! Λάθος!

Πλέκαμε ἔδω τὸ ἐγκώμιο τῆς κυρᾶς σου,
τὴν ἀρετὴ τῆς λέγαμε.

ΒΡΑΓ. 'Η ἀρετὴ τῆς
θοροφῇ δὲν εἶναι γιὰ τὰ δόντια ἐσένα
τοῦ λύκου!

ANT. Ὠραῖα τὸ λές, ἐὼν ποὺ εἶσαι
καθρέφτης καὶ λυχνάρι τῆς ἀγάπης,
καὶ τῶχεις καὶ καμάρ! Ἐὼν στὴ θέσῃ
τῆς ρήγισσας δὲν πλάγιασες, στοῦ Μάρκου
τοῦ ρήγα τὸ πλευρό, τὸ πρῶτο βράδυ
τοῦ γάμου τῆς; Δὲν ἄλλαξες τὴ ζώνη
τῆς παρθενιάς σου μὲ τὸ νυφικὸ τῆς
χιτῶνα; Τὸ θυμᾶσαι; Δυὸ κοπέλλες
κινήσανε νάρθοῦνε ἀπ' τὴν Ἰρλάντα,
κ' ἓνα κρινάνθι ἡ καθεμιὰ κρατοῦσε...
Καὶ ἡ μιὰ τους χάνει τάνθος στὸ κυράβι,
καὶ τὸ δικό τῆς ἡ ἄλλη τῆς χαρίζει!
'Επαίξεις τὴ ζωὴ σου, μὰ θυμᾶσαι
πικρὰ τὴν ὥρα ἐκείνῃ στὴν καρδιά σου,
καὶ κλαῖς ποὺ ἄλλη κυρὰ πιά νὰ δουλέψῃς
δὲ θὰ μπορέσῃς καὶ μὲ τὴν τιμὴ σου
νὰ τῆς σταθῇς σκουτάρι!

ΒΡΑΓ.

'Ω! ἐὼν δὲν ξέρεις

ἀγάπῃ τί θὰ πῇ! Εἶσαι διαστρεμμένος!

ANT. Κι ὁ ζῆλος σου τί ὠφέλησε; Ἡ κυρὰ σου
σὲ πῆρε ἀπὸ κακό, καὶ νὰ σὲ σφάξῃ
σ' ἔδωκε σ' ἓνα δοῦλο. Κι ἂν ἐκεῖνος
πονόψυχος δὲν εἶτανε, ἂν ἡ σπάθα
τοῦ Παλαμῆδη, τ' ἀλλόθρησκον ἱππότη,
δὲν ἔσωνε νὰ κόψῃ τὰ δεσμά σου,
θᾶνουν ἀκόμα στὸ δέντρο δεμένη,
ἡ ὁ λύκος θὰ σοῦ λιάνιζε τὴν ἄσπρη
τὴ σάρκα, πὺδ λιχουδῆς κι ἀπ' τὸ Ρήγα
ποὺ τὴν ἔχαρῃ!

ΒΡΑΓ. Ἀνώφελα μὲ βρίζεις!

'Η ζωὴ, τὸ φῶς μου, εἶν' ὅλα τῆς Ἰζόλδης!

ANT. Κ' ἐσὺ 'σαι σκιάβα! καὶ στὴν πλάτῃ σου ἔχεις
τοῦ πυρωμένου σίδερου τὴ βούλλα!

ΒΡΑΓ. Καὶ σὺ, στὸ μέτωπό σου τὴ σφραγίδα
τοῦ δόλου, χαραγμένη!

ANT. (χύνεται ἀπάνω τῆς.)

'Αχ! πόρνη! σκύλλα!

ΒΡΑΓ. 'Α!

(Στὴν ἄγρια κραυγὴ τῆς κοπέλλας,
χυμίζει ὀρμητικὰ στὴ σκηνὴ ὁ ΡΗΓΑΣ
ΜΑΡΚΟΣ, Ἄσπρη καὶ μακρότατῃ εἶ-
ναι ἡ γενειάδα του, μὰ τὸ κορμί του
εἶναι δυναμώμενο, καὶ στὰ κινήματά καὶ
στὴ μορφὴ του φανερώνεται πότε ἡ
βάρβαρη περηφάνεια μὲ τὴ δύσπιστη
κακία, καὶ πότε ἡ ἀσπλαχνὴ δύναμη
μὲ τὴν καλόβολη ἀδυναμία.)

P. M. Ἀντρέττο! Τί; μὴν ἔγινες γυναῖκα,
κι ἀρπάξες τὴν ἀντίζηλν στὰ νύχια,
μὲ λύσσα τυφλωμένη;

ANT. (προσκλίνεται μὲ ταπεινοσύνη.)

'Ω, βασιλιά μου!

P. M. Τί σοῦκαμε; γιὰ τί;

ANT. Καλέ μου ἀφέντη,
εἶναι γλωσσού καὶ κάτω ἀπὸ τὴ γλώσσα
τῆς ἔμεινε φαρκάκι ἀπ' τὰ βοτάνια,
ποὺ νύχτα γιὰ τὰ μάγια τῆς μαζώνει.

P. M. Σὲ πρόσβαλε;

ANT. Κρυφογλιστράει σὰν ἡσκιος
ἀεροντυμένη, ἀπὸ θύρα σὲ θύρα.

Τὴν ἀρπάξες ἀπ' τὰ μαλλιά; Δαγκάνει,
καὶ σοῦ φωνάζει, οὐτ' ἄσπρο ἡ Κορνοβάλλη
δὲν πιάνει μπρὸς στὰ βᾶτα τῆς Ἰρλάντας.

P. M. (δὲ θυμώνει, παρὰ χαμογελάει.)

Εἶναι πιστή, καὶ τῆς πρέπει νὰ λάβῃ
συμπάθειο, Κὺρ Ἀντρέττο. Στῆς Ἰρλάντας
τὴν Κούρτῃ εἶδε τὸ φῶς, κ' ἔχει λατρεία
στὴν ὁμορφὴ κυρὰ, ποὺ εἶναι κυρὰ τῆς!

(Πρὸς τὴ Βραγγιάνα.)

Μὰ σύρε στὴν Ἰζόλδῃ ἐσὺ μὴ ξεφύγῃς
ποτέ σου ἀπ' τὸ πλευρό τῆς ἡ ἂν σ' ἀρέσῃ
καλῆτερα, πορφύρες καὶ τζαμφέδες
κάθου νὰ τῆς κεντᾷς, καὶ τὰ τραγούδια
νὰ τραγουδᾷς τὰ ξενικά σου. — Σύρε!

(Ἡ Βραγγιάνα προσκλίνεται μπρὸς
τὸ Ρήγα σιωπηλῇ ἀστραπῇ καταφορ-

νίας λάμπει στὰ μάτια της, καθὼς στρέφει τὸ βλέμμα στὸν δακτύλο της. Φεύγει ἀπὸ τὴ μεγάλη θύρα.)

P. M. Γοντοῖνε, Δενοάλη! Ἐτοιμασθῆτε, καλοὶ μου ἀποκρισάροι, γιὰ τὴν Κούρτη τοῦ Ἀρθούρου. Θὰ διαβῆτε μὲ πενήντα φαρὰ καὶ ἑπτάτες ἀπ' τὸ Κυμελόττο, καὶ στὸ μεγάλο τὸ παλάτι μέσα, στὴ γέσμινη κολόννα τὴ μεγάλη, ὅπου τριάντα χρυσὲς καὶ ἀσημένιες βρυσούλες τὸ ροδάνερο ἀναβρῦζουν, τὰ τρία λευκὰ φακιόλια νὰ κρεμάστε, ποὺ στέλνω ἐγὼ κανίσκια στὸν καλὸ μου ρηγάρχη, ἀφέντη καὶ διαφεντεῖτ' μου, καὶ στὴ Γινέβρα καὶ στὸ Λαγκελόττο, — σημάδι τῆς ἀγάπης ποὺ τοὺς ἔχω.

ΓΟΝ. Ἡ προσταγή σου, δυνατέ μου Ρήγα!

ΔΕΝ. Τιμὴ γιὰ μᾶς, καὶ δόξα μας μεγάλη! (Χαιρετοῦνε τὸ Ρήγα, σταυρώνοντας τὰ χέρια πάνου στὸ στήθος, καὶ φεύγουνε.)

P. M. Ἀρχοντ' Ἀντρέττο, ὁ θυμὸς σου ἄς πᾶψη. Κούφιος ἀέρας τὰ γυναῖκεια λόγια. Ἡ Κούρτη μου γιὰ νὰ εὐφρανθῇ, τὰ δάση πλούτιστα μὲ ζαγάρια, καὶ μὲ λάφια γοργόποδα καὶ μὲ καθάρεις βρύσες. Κοίτα! Ἐκεῖ πέρα, ὅσο τὸ μάτι ἀπλώνει, πεῦκα μοσκομυρίζουνε, καὶ γύρω βραγιὲς τὰ κυπαρίσσια γιὰ τὸν ἥσιο. Τρία παβιώνια, ριγλάτα μὲ κιννάβρα, κυράδες θὰ δεχτοῦνε καὶ κοπέλλες γιὰ τίς χαρούμενες γιορτές, καὶ ἂν δώσῃ ὁ Θεός, θὰ χτίσω πύργο σιδερένιο, νᾶχη καθρέφτη τὸ γιαλό, καὶ ἀπάνου στάκροπυργο θὰ λάμπουνε ρουμπίνια καὶ λυχνιάρια, ποὺ θὰ φέγγῃ ὁ τόπος. Καὶ ἑπτάτες θάρθουν ἀπὸ ξένες χώρες, χριστιανοὶ καὶ ἀλλόθρησκοι, νὰ λένε: — Δὲν εἶν' αὐτὸς ὁ Πύργος τῆς Ἀγάπης; Γύρω σ' αὐτὸν ἡ ἑωτική ἡ Μοργάνα μὴν ἔπλεξε τὰ λαμπερά της μάγια;

ANT. Θάματα ἀκούω, καὶ ταιριαστά σου ἀφέντη. Θὰ σοῦλεγα ὅμως, ἂν εἶναι ὀρισμὸς σου, πὼς κάλλιο ἀπὸ τοὺς κήπους σου, καὶ ἀπ' ὅλα τὰ μέταλλα καὶ τὰ ζαγάρια, βάζω τοὺς ὁμορφους τοῦ τραγουδιοῦ τεχνίτες, καὶ ἀπ' ὅλους ἕναν, ὅπου τόσο ὡραῖες ρίμες στὴν ἀρπα γλυκοτραγουδάει.

P. M. Τὸν κύρ Τριστάνο!

ANT. Αὐτόν, καλέ μου ἀφέντη. κανεὶς στὴ μαστοριά δὲν τὸν περνάει, κανεὶς δὲν τὸν φτάνει στὸ τραγούδι, σὰν τὸ ἀρχινᾷ, καὶ μεσημέρι ἀκόμα: — «ὦ φοινικιά πολὺφυλλη, ὦ γλυκεῖά μου, ἡ ἀγάπη σου μὲ φλέγει καὶ μὲ λιώνει!» (Ἀκούεται ἀπὸ μέσα ὁ ἦχος τῆς ἀρπας καὶ τὸ ἐρωτικὸ τραγούδι τοῦ Τριστάνου. Ἡ μελωδία εἶναι γλυκεῖα, καὶ ἡ φωνὴ ἀπαλὴ καὶ παληκαρήσια. Τραγουδάει.)

Ἡ φωνὴ τοῦ Τριστάνου:

«ὦ φοινικιά πολὺφυλλη, ὦ γλυκεῖά μου, ἡ ἀγάπη σου μὲ φλέγει καὶ μὲ λιώνει καὶ ἡ φλόγα στὴν καρδιά μου σὰν τὰ κλαδιά σου ἀχτιδωτὴ φουντώνει. Ἡ δλόδροση μορφὴ σου

χαρὰ καὶ φῶς σκορπάει. σὰν ἥλιος στὴν αὐλὴ σου, σὰν κρίνο καὶ τραντάφυλλο τοῦ Μάη.»

ANT. Ἀκούστε! ἀκούστε! Νά, καὶ τὴν ἀκόμα λέγει τὰγαπημένο του τραγούδι!

P. M. (σκύβοντας μ' εὐλάβεια.)

«Ὁ Θεὸς προστάτης σ' ὁποιους τραγουδᾷ με τέχνη, γιατί μόνοι αὐτοὶ γνωρίζουν καὶ μπαίνουνε μέσ' τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου φέρνουν χαρὰ, καὶ τὴν πίκρα γλυκαίνουν.

(Ὁ Ἀντρέττος κλεῖ τὸ παραθύρι. Τὸ τραγούδι τοῦ Τριστάνου δὲν ἀκούεται πιά.)

Μὰ πὼς αὐτό; — νάλλάξῃς; καὶ ὅ,τι πρῶτα σὲ γέμιζε θυμὸ, τώρα σ' ἀρέσει;

Καταφρονούσες τὸν Τριστάνο...

ANT. (μὲ τὴν προσποιημένη ταπεινοσύνη καὶ τὴν ψεύτικη γλύκα τῆς φωνῆς του, ποὺ θὰ κρύβουνε ἀδιάκοπα τὸ μῖσος ποὺ βράζει μέσα του, καὶ τὴν κακοπιστία.)

Κ' εἶχα

λάθος, καλέ μου Ρήγα! Γιατί βλέπω πὼς τὸ γλυκὸ καὶ τεχνικὸ τραγούδι πιώτερο μὲ λιγώνει καὶ ἀπ' τὰ φίλτρα, ποὺ εἶναι τεχνίτες ἡ τρανὴ μας Ρήγισσα καὶ ἡ παρακώρη.

P. M. Τάχεις δοκιμάσει;

ANT. Εἰπ' ἕνας ποὺ ἤπιε: ἀνοῖξανε τὰ οὐράνια!

P. M. Καὶ μὲ τί μέτρο μπορεῖς καὶ συγκρίνεις τὰ φίλτρα καὶ τῆς ἀρπας τὸ τραγούδι;

ANT. Στάδωραῖα τὰ φίλτρα, στοὺς σκοποὺς τῆς ἀρπας ἀγνωρῇ νοιώθω μουσική, ποὺ χύνει καημοὺς στὰ φυλλοκάρδια, ὅπως στὰ δέντρα φέρνει χυμοὺς τῆς θάλασσας τᾶρι.

Τάχα τί νᾶναι αὐτό; Πόνος ἢ Ἀγάπη;

P. M. (ποὺ τὸν κυριεύει πάλαι ἡ ὑποψία.)

Δὲν ἔξρω γιατί πάντα συνταιριάζεις τὰταίριαστα, καὶ ἀστόχαστα προφέρεις τὸνομα τῆς καλῆς μου.

ANT. Τὸνομά της

σὰν τὸ κρίνο στὸ δάχτυλο, σὰν τᾶνθος στὸ κλωνάρι, μὲ κάθε ὡραῖο ταιριάζει, — καὶ ἡ θλιβερὴ καρδιά μου γαληνεύει ὁλόχαρη σταυλάκι τῆς μεγάλης καὶ σπλαχνικῆς καρδιᾶς σου.

P. M. Τόσο μέλι

τί τὸ σκορπᾷς; Δὲν ἔξρω ἐγὼ τὸ σπλάχνος!

ANT. Καλέ μου, ἀφέντη, ἡ λησμονῆς, ἡ ὁ νοὺς σου νυστάζει καὶ δὲ βλέπει πόσο ἀξίζει τὸ σπλάχνος τῆς καρδιᾶς σου.

P. M. (τὸν κοιτάζει καλά, καὶ ὕστερα ξεσπᾷ.)

Ἀντρέττο! Ἀντρέττο!

Μεγάλωσες σὰν τὸ ῥογιμένο δέντρο, ποὺ ὅσο τὸ θρέφεις τόσο ἀφορεμένους

καρπούς μεστώνει. Πρόσεξε σου λέγω:
μὴ μὲ κεντρίξεις!

ANT. Σὲ τί σὲ πικραίνω,
καὶ σᾶναψε ὁ θυμός; Τᾶδολα ἐγκώμια
εἶναι γλυκὰ στὸν ἄντρα πού τᾶξίζει.

P.M. Δὲν εἶν' ἐγκώμια τὰ δικά σου· δόλος
εἶναι. καὶ μὲ τὰ λόγια τᾶπαλά σου
τὰ πράσινα φαρμάκια του ἀναδεύεις

ANT. Μὲ ὑποψιάζεις;

P.M. Ὅχι! σὲ γνωρίζω
μέσ' στὴν ψυχὴ! Δὲ χόρτασες ἀκόμα;
Θέλεις νὰ σκούξω τὴν κρανγὴ τοῦ ταύρου
πού σπάζει τὰ δεσμὰ κάτου ἀπ' τὴν κάμια
τοῦ μακελλάρη; Μηγγμένη στὰ στήθια
καιρὸ τὴν εἶχα, κι ὄνομα εἶχε μαῦρο:
Ζήλεια! Ζητᾶς ἀκόμα νὰ μοῦ σκίσῃ,
νὰ μοῦ σπαράξῃ τὴν καρδιά; — πού πήγα,
ὦ ψεύτη φίλε, μὲ τίς κατηγορίες
πού σκόρπιζες, νὰ διώξω τὴν κυρά μου
καὶ τὸ πιστό μου ἀνίψι! Καὶ δὲν πρέπει
στὴ μούρη νὰ σὲ κρούσω μὲ κλεισμένο
χερόφτι, ὅπως ταιριάζει σ' ἓναν ψεύτη
καὶ συκοφάντη;

ANT. Τὸ λαιμὸ νὰ μούχες
κόψει, πιὸ λίγη θὰ λάβαινα πίκρα,
παρὰ μὲ τὴν ὀργὴ πού σὲ τυφλώνει!
Σὲ τί ἐφταιξα, πού φρόντιζα γιὰ σένα;
Σοῦδωκα συμβουλὲς γιὰ τὸ καλὸ σου,
γιὰ τὴν τιμὴ σου...

P.M. Καὶ ἄδικος ὁ κόπος!
Σὺ κάρφωσες ὁλόγυρα στὴν κλίνη
τῆς ρήγισσας δρεπάνια τροχισμένα,
τὰ γόνατα τοῦ κλέφτη νὰ θερίσῃς.
Καὶ νύχτα ἐσὺ πασπάλισες ἀλεύρι,
νάφῃσῃ μὲ τὰ πόδια του σημάδια,
καθὼς στὸ χιόνι ἀφ' ἵναι ἀχνάρια ὁ λύκος.
Τί τόφελος; Ποιὸν ἔπιασες; ποιὸν εἶδες;
Ἄ! ζήτα, ζήτα ἀπ' τὸν γκαβὸ τὸ νᾶνο
τοῦ Αὐγερινοῦ τὸ δρόμο νὰ κοιτάξῃ,
νὰ ρίξῃ μάγια μὲ τοὺς νεκρομάντες!
Τοῦ Ρήγα Μάρκου ἢ Ἰζόλδη, θὰ σοῦ ποῦνε,
ἐφτὰ καὶ δεκαφτὰ φορὲς πὼς εἶναι
ἢ ἀγνότῃ πού φόρεσε κορώνα,
καὶ λάμπει μέσα στίς ρήγισσες ὅλες
σὰν τὴ χρυσὴ τὴ ρήσα στὸ λαγγάδι·
καὶ σὰν προβαίνει ὀμπρός μου στὸ κατώφλι
λευκὴ, μὲ οὐράνια χρώματα ντυμένη,
μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά στεφανωμένα
μ' ἄσπρι καθαρὸ καὶ μ' ἀσπρολίθια,
πετάει ὅλη ἡ καρδιά μου στὴν καρδιά της,
καθὼς πετάει τὸ λάφι στὴ βρουσουλά,
καὶ λησμονῶ πολέμους καὶ θριάμβους,
σφαγὲς καὶ δόλους, καὶ ξεχάνω ἀκόμα
τὰ γερατειά μου τὰ πικρὰ πού ἀλλάζουν,
μὲ νέα βλιστάρια ὀλανθισμένα πάλι!
Αὐτὸ νὰ πῆς στὸ νεκρομάντη νᾶνο,
πού σοῦ μαθαίνει δῖβουλες μαγεῖες·
καὶ ξαναπᾶς στοὺς φαύλους πὼς δὲν παίζουν
ἔτσι εὐκολὰ μὲ τὴν καρδιά τοῦ Ρήγα!

ANT. Ρήγα δικαιοκρίτη, κι ἂν σὲ πρόσβαλα,

κάνω μετάνοια· δὲν εἶχα στὸ νοῦ μου
σὲ λύπη νὰ σὲ βάλω ἢ σὲ ὑποψία.
Γιατ' εἶναι ἀλήθεια ἡ ρήγισσα. Ἰζόλδη
δροσάτο ρόδο, φωτοβόλο κρίνο,
πετράδι λαγαρό, καθαρίο στάρι.
Μὰ ὀρκό σου κάνω στὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μίαι,
πὼς εἶμαι ἀσπίδα σου γερή, καὶ κάλλιο
τόχω ἑκατὸ φορὲς νὰ ἰδῶ ὑψωμένο
τὸν Κύρ Τριστάνο στὴν κορφή τοῦ κόσμου,
γιὰ νὰ μπορέσῃ μὲ τάντρεκια στήθια
καὶ τὸ θρασὺ του μέτωπο νὰ γίνῃ
προπύργιο στὸν ὀχτρό σου πού προβαίνει.

P.M. (σὰ φοβισμένος.)

Τί εἶπες; ὀχτρός προβαίνει;

ANT. Ρήγα Μάρκο,
τὴ θάλασσα διαβαίνει ὁ Φιεραμόντης
κ' ἔρχεται μὲ φουσατά νὰ χτυπήσῃ
τὴν Τινταγέλλη.

P.M. Ὡ Θεέ μου Παντοδύναμε,
πὼς τόσο ἐγὼ νὰ πέφτω στὴν ὀργή σου! —
Τί θέλει αὐτὸς ὁ τρομερὸς κουρσάρος;

ANT. Κι ἄλλα σφαγὰ στὴν πείνα του νὰ σύρῃ·
κι ἄλλες γυναῖκες ὁμορφες νάρπάξῃ!
Σὰν τὸν αἶτό πού γύνεται στὸ λάφι,
ἔτσι κι αὐτὸς χυμίζει στὸν ὀχτρό του:
τὸν πνίγει, τὸν πατᾶ, τὸν κομματιάζει!
Καὶ μήτε ὁ Παλαμήδης, μήτε ὁ Ἀστόρρης
ὁ Ναυτικός, μήτ' ὁ Ἄλικος Βρονώρος
κ' οἱ ἄλλοι λεβέντες τῆς Ἀρχαίας Τάβλας,
μηδὲ τῆς Νέας, τοῦ γγίζανε τὰ στήθια,
πού σίδερα τὰ ζώνουν καὶ χρυσάφι.
Μόνο ὁ Τριστάνος μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ,
ἂν ξεκινήσῃ ἀγνάντια του, ἂν ἀφήσῃ
τὰ πλάνα του τραγούδια, πού τὸν κάνουν
ἀγγελικό, μὰ καὶ μωρὸ παιδάκι.

P.M. Καὶ πὼς νὰ τὸν ξεκόψω ἀπ' τὰ τραγούδια;

ANT. Ξανάναιπὲ του τὸν πόθο τῆς μάχης.

P.M. Κι ἂν δὲν τάρῃσῃ πιά;

ANT. Δευτέρωσέ του
τὴν προσταγή.

P.M. Κι ἂν τὴν καταφρονέσῃ;

ANT. Δὲν εἶσαι ὁ Ρήγας Μάρκος;

P.M. Μὲ τὴ βία;

ANT. Καὶ μὲ τὸ νόμο!

P.M. Κι ἂν ἀρνιέται ἀκόμα;

ANT. Κόλεσε τότε τοῦ δήμιου τὴν τέχνη:
θὰ τὸν κρυτῇ δεμένο κάποιο κρύμα.

P.M. Λοιπόν, ξανὰ στὴν ὑποψία μὲ ρίχνεις;

ANT. Ρήγα, μὴ μὲ ρωτᾷς. — Νᾶ, ὁ Κύρ Τριστάνος!

(Ἀπολυνθεῖ)

Μεταφρ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΒΗΚΕ ΤΟ ΚΗΠΟΥΡΓΙΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΤΟΥ ΠΛΑΤΑΝΟΥ

(15 ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ)

Καὶ πωλεῖται 5 δρα. στὰ Γραφεῖα μας.

ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΣΚΕΨΗ

Ο ΣΟΦΟΣ

Μου λέει ο διπλανός μου, στο δρόμο, δείχνοντάς μου ένα γέρο που πήγαινε σκυφτός:

- Ήθελα νάμουν σαν κι αυτόν.
- Ποιός είν' αυτός;
- Σοφός!
- Και τί κάνει;
- Ό,τι κάνουν οι σοφοί: Φωτάει τον κόσμο.
- Κι ο κόσμος, άμα φωτίζεται, τί κάνει;
- Μαθαίνει.... νιώθει
- Τò δύστυχο!....
- Ποιόνε;
- Τόν κόσμο. Είτανε άπλός, καλός, άθώος, δί-

χως τούς σοφούς κι οι σοφοί τόν χάλασαν. Τόν κάνανε δύσκολο, κακό, πονηρό. Τόν ξεπλανεύουνε, δείχνοντάς του τὰ μυστικά της ζωής, που τραβάνε σαν τὰ μάγια. Τόν κάνουνε νά σκέφτεται: και ποιά κακομοιριά είναι πιο μεγάλη από τη σκέψη; Αυτή είναι ή Φάουσα.

«Ο σοφός! αυτός είναι ο μακελάρης, που έσφαξε την πλάνη μας, έπνιξε την άπλότη μας, σκότισε την αδερφική μας την αγάπη: αυτός είναι ο μάγος που μας λέει τò τί θα γείνη, τò πώς θα γείνη, τò πότε θα γείνη. Ο κόσμος έχασε την άληθινή την ευτυχία από τότε που ξέρει τη ζωή του, από τότε που γεννήθηκε ή σκέψη. Αυτή είναι ή συφορά μας. Εκείνος που θα διώξη τη σκέψη από τόν κόσμο, εκείνος θα είναι ο μεγάλος, ο άληθινός σοφός.

Ο γέρος χάθηκε από μπρός μας.... Μά σε λίγο πάλι ξαναφάνηκε.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στέκετ' άνοιχτό μπροστά μου, μά βουδó, τò τραγούδι που είναι γραμμένο στο χαρτί. Ποιός τò γέννησε; ποιός τò πρωτοτραγούδησε; πώς τóπαιζε στο όργανο; πώς πρωτοδύηκε άπ' την ψυχή; Άκούστηκε στην πλάση πόνος ή χαρά; ιδέα ή ήδονή; ποιό αίτημα; ποιά σκέψη; ποιός ρυθμός; ποιό μέτρο; ποιό χρώμα; Άργά βγήκε; πονετικά; λαχταριστά; άπελπισμένα; ή γοργά, παιχνιδιάρικα, χαρμόсуна; Βγήκε πόθος; τρομάρα; αγάπη; παράπονο; Άκούστη δυνατά ή σιγανά; Σιγανούτσικα ή λίγο πιο ζωερά άπ' ό,τι σημειώνει; γλυκά; άγρια; Εκείνα τὰ σημάδια δέ μιλάνε, μόνο δείχνουνε. Πού χαμήλωσ' ή φωνή πρώτη φορά, και πού ανέδη; πήγε τραβηχτά, ή κόπηκε; Πού άναστέναξε ο τραγουδι-

στής; Πού πόνεσε; Πού χάρηκε; Πού χαμογέλασε; Γιατ' ή μουσική είναι μιλιά, είναι κουδέντα. Και πώς τάκαν' αυτά όλα τάχα; Πώς πλάστηκε τò τραγούδι; Ποιάς ιδέας, ποιός όρμηής, ποιού πόθου είναι γέννημα;

Τού κάκου! Τò χαρτί στέκεται άψυχο, βουδó, άκίνητο, οά μνήμα, δείχνοντας τὰ μαύρα του σημάδια, σκοταδερά μυστήρια.

Όυτε ποτέ θα μάθω ό,τι τού γυρεύω, όσο κι αν τ' άκούσω. Εκείνος που τò δημιούργησε, έχάθηκε. Κι αυτό άπομένει όρφανό, τάφος κλειδωμένος. Σε κανένα χέρι πια δέ θα παραδώση τò ιερό κλειδί: εκείνο που θα τ' άνοίξη για νά φανερωθή ή ψυχή τού πατέρα του. Αυτός μονάχα ήξερε τò μυστικό τού παιδιού του, κι όπως αυτός τò τραγούδησε, άλλος δέ θα μπόρέση πια νά τò ξανατραγουδήση. Όσο ξακουστός μαέστρος κι αν είναι, ποτέ δέ θα πη τέλεια, ούτε θα έκφράση άληθινά ένα τραγούδι, που δέν τóκανε αυτός.

Είναι καθώς ένας άνθρωπος που δέν μπορεί ποτέ νά βάλη μέσα του άλλονου ψυχή. Και κάθε τραγούδι, όπως κάθε πλάσμα, έχει τη δική του: εκείνη που τούδωσε ο πλάστης του.

Η ΠΙΠΕΡΙΑ

Ξαπλωμένη καταμεσής στο δρόμο, τρελλή οά γυναίκα μ' άνταριάσμένα τὰ μαλλιά και με συνεπαρμένα τὰ φουστάνια, κοιτάει ή μεγάλη πιπεριά, που χρόνια τώρα, καταφρονούσε τò χειμώνα. Τάλλα τὰ δέντρα σέδουνται τò μεγάλο νόμο των δεντρών, που λέει πώς πρέπει κάθε χειμώνα νά πεθαίνουνε. Τ' άλλα τὰ δέντρα φρόνιμα άκούνε την προσταγή και παραδίνουνε κι άνθó και φύλλα και ζωή στον τύραννο.

Αυτή είταν άνυπάκουη: σαν τ' άσυλλόγιστο κορίτσι, που άντιστέκεται στον άγώνα της ζωής, δίχως καμμιά νάχ' ύποστήριξη άλλη από την πλάναν όμορφιά της, και ξεπέφτει στην ξαφνική τη συφορά, και πάει... Έτσι κ' ή νιά ή πιπεριά, θαρρεύοντας στη χλωρασιά της την αιώνια πήγε νά παλέψη με τò βάρβαρο όχτρο, δίχως νά νιώθη πώς ή γή: δέν την κρατούσε, πώς είταν αδύνατες οι ρίζες της, πώς δέν είχε από πουθενά βοήθεια.

Κι άλλα δεντρά άντιστέκονται στην άντάρα τού χειμώνα — ναι, λιγοστά δεντρά, όπως λιγοστοί είναι κ' οι άνθρωποι που τὰ βγάνουν πέρα με τις συφορές και τις άρρώστειες — μά τὰ βοηθάει κ' ή γής που τὰ κρατάει καλά από τις ρίζες: αυτά έχουνε μιá μεγάλη προστασία. Κι ο χειμώνας, όσο θέλει ός άρ-